

Myšlenky jako metamorfóza vůle

5. prosince 1920, Dornach, GA 202

Rudolf Steiner

[...] Dnes bychom si nejprve ujasnili, že v sobě jako lidé prožíváme myšlenku. Jestliže tedy člověk mluví o svém prožitku myšlenky, pak má tento prožitek bezprostředně. Prožitek myšlenky by samozřejmě mít nemohl, kdyby svět nebyl prostoupen myšlenkami. Vždyť jestliže člověk smyslově vnímá svět, jak by měl na základě svého smyslového vnímání získávat myšlenku, kdyby myšlenka neexistovala ve světě jako taková?

Jak ovšem víte z jiných úvah, ústrojnost lidské hlavy je vystavěna tak, že je zvláštní měrou schopna přijímat myšlenku ze světa. Je zformována z myšlenek, je z myšlenek utvářena. Ústrojnost lidské hlavy však zároveň poukazuje na předchozí pozemský život. Víme, že lidská hlava je vlastně metamorfovaným výsledkem předchozího pozemského života, zatímco ústrojnost končetin člověka poukazuje na budoucí pozemské životy. Zhruba řečeno: Hlavu máme díky tomu, že se naše končetiny z předchozího pozemského života přeměnily v hlavu. Končetiny, jak je teď na sobě nosíme, se všim, co k nim patří, se přemění v hlavu, kterou na sobě ponese v příštím pozemském životě. V naší hlavě v současnosti, zvláště v životě mezi narozením a smrtí, pracují myšlenky. Tyto myšlenky jsou, jak jsme již také viděli, zároveň přetvořením, metamorfózou toho, co v minulém pozemském životě působilo v našich končetinách jako vůle. A naopak to, co působí jako vůle v našich současných končetinách, se přetvoří v myšlenky v příštím pozemském životě.

Jestliže si to shrneme, můžeme si říci: Myšlenka se v podstatě objevuje jako to, co v evoluci lidstva ustavičně vzniká z vůle jako její metamorfóza. Vůle se v podstatě objevuje jako to, co je do jisté míry zárodkem myšlenky. Takže můžeme říci, že vůle se postupně vyvíjí v myšlenku. To, co je nejprve vůlí, se později stává myšlenkou. Jestliže se my lidé pozorujeme, musíme se, podíváme-li se na sebe jako na člověka hlavy, podívat zpět na svou minulost, kdy jsme měli volní charakter. Podíváme-li se na budoucnost, musíme si v současnosti připsat volní charakter v končetinách a musíme si říci: Toto bude v budoucnosti tím, co se vytvoří v naší hlavě - člověkem myšlenek. Neustále však v sobě neseme oba dva. Jsme jaksi způsobováni z vesmíru tím, že se v nás v jedné ústrojnosti spojuje myšlenka z minulosti s vůlí směřující do budoucnosti.

To, co člověka organizuje jaksi ze stékání se myšlenky a vůle a čehož výrazem je pak vnější ústrojnost, to, co člověka takto, lze říci, proorganizovává, je zvláště názorné, sledujeme-li to z hlediska duchovně-vědeckého bádání.

Ten, kdo ve svém vývoji dokáže postoupit až k poznatkům imaginace, inspirace a intuice, vidí na člověku nejen navenek patrnou hlavu, nýbrž objektivně vidí to, co je prostřednictvím hlavy člověkem myšlenek. Lze říci, že vidí myšlenky. Takže můžeme říci, že při normálních schopnostech, kterých se člověku zprvu dostává mezi narozením a smrtí, se hlava ukazuje v konfiguraci, v jaké tu prostě je. Při rozvinutém poznání v imaginaci, inspiraci a intuici je viditelná - viditelná v přeneseném slova smyslu - i silová podstata myšlenek, která je základem ústrojnosti hlavy a která sem přechází z dřívějších inkarnací. Jak je viditelná? Je viditelná tak, že pro tuto (samozřejmě duchovně-duševní) viditelnost můžeme použít pouze výrazu: Jako by svítila.

[... Rudolf Steiner v další části přednášky vysvětluje, že myšlenky lze nadsmyslově vidět či lépe prožívat jako světlo.]

R. Steiner, přednáška pro členy Anthroposofické společnosti z 5. prosince 1920 v Dornachu, in: Die Brücke zwischen der Weltgeistigkeit und dem physischen Menschen. Die Suche nach der neuen Isis, der gotlichen Sophia, GA 202, str. 72n.